

L'OPINIÓ

Any V-Número 330
Preu: 10 cèntims

BARCELONA • Divendres, 24 de juny de 1932

La segona victòria

EL CATALA ES LLENGUA OFICIAL A CATALUNYA I ELS CATALANS NO N'HAUREM D'EMPRAR D'ALTRA

La Cambra aprovà ahir l'article segon del dictamen de l'Estatut, millorat amb l'addició Peñalba, per 191 vots contra 112. Abans havia rebutjat per 209 vots contra 128 l'esmena del radical senyor Rey Mora, la qual no votaren els diputats radicals catalans. També rebutjà per 210 vots contra 41 l'esmena del senyor Casanueva; i per 196 contra 131 el vot particular del senyor Valle, que mantenia el text del dictamen primitiu

ABANS DE LA SESSIÓ DE LA CAMBRA

Madrid, 23. — A la sessió d'avui, en la qual hom discutirà l'article segon de l'Estatut de Catalunya, el Govern està disposat a anar a la votació, per tal que triomfi el criteri de la Comissió.

L'esmena del senyor Peñalba introdueix la modificació següent a l'article segon de l'Estatut de Catalunya: "Toda disposición o resolución oficial dictada dentro de Cataluña, deberá ser publicada en ambos idiomas. Las notificaciones lo serán también en la misma forma, caso de solicitarlo la parte interesada."

Segons sembla la minoria catalana

es mostra partidària, si més no, de l'esmena del senyor Peñalba, i, en canvi, sembla no estar disposada a transigir amb l'esmena del senyor Rey Mora, així com tampoc amb la del diputat agrari, senyor Casanueva. També els diputats catalans posen força obstacles al dictamen primitiu de la Comissió.

Els senyors Sánchez Román, Maura i Unamuno, es proposen avui presentar una esmena que, en realitat, ja l'havien presentat fa dies, la qual no fou presa en consideració per la Comissió, al·legant aquesta que ja s'havia començat a discutir l'article. En vista de la confusió que existeix, els signants de la proposició esperen que la Comissió tornarà en terra del seu

acord primer i que dita esmena serà acceptada, tota vegada que pot ésser base de discussió harmònica.

Així, doncs, la sessió d'avui tindrà interès polític i el plet de la cooficialitat de les llengües castellana i catalana ha de quedar resolt per la for-

TEXT DEFINITIU DE L'ARTICLE SEGON DE L'ESTATUT

Madrid, 23. — L'article segon de l'Estatut de Catalunya, aprovat avui per la Cambra, ha quedat redactat en la següent forma:

"Artículo 2.º — El idioma catalán es, como el castellano, lengua oficial en Cataluña. Para las relaciones oficiales de Cataluña con el resto de España, así como para las comunicaciones de las autoridades del Estado con las de Cataluña, la lengua oficial será el castellano.

Toda disposición o resolución oficial dictada dentro de Cataluña, deberá ser publicada en ambos idiomas. Las notificaciones lo serán también en la misma forma, caso de solicitarlo parte interesada.

Dentro del territorio catalán, los ciudadanos, cualquiera que sea su lengua materna, tendrán derecho a elegir el idioma oficial que prefieran en sus relaciones con los tribunales, autoridades y funcionarios de todas clases, tanto de la Generalidad como de la República, y todo escrito o documento oficial que se presente ante los tribunales de Justicia, redactado en lengua catalana, deberá acompañarse de su correspondiente traducción castellana, si así lo solicita alguna de las partes.

Los documentos públicos autorizados por los fedatarios en Cataluña, podrán redactarse indistintamente en castellano o en catalán, u obligatoriamente en una u otra lengua a petición de parte interesada. En todos los casos, los fedatarios públicos expedirán en castellano las copias que hubieran de surtir efecto fuera del territorio catalán."

ça dels vots, ja que per ara no es veu fórmula de concòrdia.

En principi els diputats catalans defensaran el seu vot particular, que és el primitiu de l'Estatut i que diu així:

"La llengua catalana serà la llengua oficial de Catalunya, però en les relacions amb el Govern de la Repu-

Per l'article segon de l'Estatut, aprovat ahir, el català és llengua oficial a Catalunya, i els catalans no n'hauran d'emprar obligatòriament d'altra en llurs relacions amb els tribunals, autoritats i tota mena de funcionaris, tant de la Generalitat com de l'Estat

blica serà oficial la llengua castellana. L'Estatut interior de Catalunya

garantirà als ciutadans de llengua materna castellana el dret de servir-se'n personalment davant els tribunals de Justicia i davant els òrgans de l'Administració.

Així mateix els ciutadans de llengua materna catalana tindran el dret d'usar-la en les seves relacions amb els organismes oficials de la República a Catalunya."

L'esmena del senyor Rey Mora, que en principi acceptà la Comissió en la sessió de dijous i que provocà el disgust dels catalans, diu així:

"Los diputados que suscriben tienen el honor de someter a la aprobación de la Cámara la siguiente enmienda al artículo segundo del dictamen nuevamente redactado del Estatuto de Cataluña.

El párrafo cuarto quedará redactado así:

"Ante los tribunales de Justicia los catalanes podrán hacer uso de su lengua vernácula.

Sin embargo, cuando se planteen

litigios entre individuos de distinta lengua, se usará siempre el castellano."

Madrid, 23. — A les quatre i cinc minuts s'obre la sessió de la Cambra sota la presidència del senyor Gómez Paratcha.

Al banc blau, el cap del Govern i el ministre d'Estat.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

El MINISTRE D'ESTAT llegeix, des de la tribuna de secretaris, un projecte de llei que passa a estudi de la Comissió corresponent.

PRECS I PREGUNTES

El senyor PEREZ MADRIGAL denuncia al ministre de la Governació algunes irregularitats administratives a l'Ajuntament de Camp de Criptana (Ciudad Real), i es queixa dels maneigs dels cacics, que, per desgràcia de la República, encara tenen èxit.

Afegeix que Ciudad Real és una de les províncies més afectades

(Segueix a la pàgina 8).

LA RESPONSABILITAT DE L'ORDRE PUBLIC

A propòsit d'unes manifestacions atribuïdes al cap del Govern, Manuel Azana, en les quals se li feia dir que primer hi haurà Estatut que no pas vacances parlamentàries, i que en tot cas, anant les coses amb dificultats "el més que podria passar fora que es desglossés de l'Estatut la part de Finances, promulgant-se la resta, amb l'objecte que Catalunya tingués Estatut, i després el que hom faria seria votar una llei financiera". La Veu de Catalunya dona la veu d'alerta i ve a coincidir amb el criteri que sempre hem sustentat des d'aquestes pàgines, que "una autonomia sense els mitjans econòmics indispensables per a sustentar-la i desenvolupar-la, no fóra una autonomia, sinó que només en seria una ficció".

Diverses vegades hem dit que és una posició absurda la dels que comencen dient: "Perquè jo sóc autonomista com el que més...", i després, a l'hora de traduir a la realitat aquest pensament que diuen tenir, s'oposen a fer efectiu tot el que la paraula autonomia representa. Entre aquests autonomistes de nom i no de fets, hi ha Miguel Maura, Unamuno, José Ortega i Gasset, Melquíades Álvarez, Rojo Villanova, com hi havia Primo de Rivera, i tota la seva cort de lacais. Es clar que comença per ésser fals que tots ells siguin autonomistes i per això no és estrany que després s'oposin a tota concessió autonòmica.

Votar una autonomia, vol dir estar disposat a votar totes aquelles facultats que hi van inherents, perquè el país que es va a governar autònomament pugui desenvolupar-se. Si no és així, la paraula autonomia no té cap sentit.

La Veu de Catalunya comentant aquestes paraules atribuïdes a Manuel Azana, sustenta aquest criteri que nosaltres hem defensat sempre i diu: "Hi ha punts essencials, idioma, ensenyament, dret, finances, sense els quals no hi ha autonomia". Es ben cert. Però La Veu de Catalunya omet, voluntàriament, una altra funció sense la qual tampoc no hi ha autonomia, i l'omet perquè particularment a ella no li interessa que la tinguem: i és l'ordre públic.

I bé: l'ordre públic és tan inherent a l'autonomia mateixa, que sense ell tampoc no hi ha autonomia. El Govern autònom responsable, ha d'ésser-ho, indubtablement, també en una matèria com aquesta perquè si no és responsable de l'ordre públic, tota la vida del país desenvolupant-se lliurement, és mancada i està mediatitzada per altri.

El greu no és que l'ordre públic no estigui en mans del Govern autònom responsable. El greu és que el desordre públic pugui estar en mans d'altri que no sigui aquest Govern autònom responsable. I La Veu de Catalunya, escamotejant una funció tan important com aquesta de l'ordre públic, pretén donar-la com una funció secundària sobre la qual és discutible si la seva possessió o la seva no possessió entra dintre del que el concepte d'autonomia reclama, no serveix lleialment els seus lectors.

Tindríem una confiança absoluta en el Govern de la República espanyola; ens mereixeria una garantia total en el sentit que els seus esforços han d'anar encaminats tothora a col·laborar amb Catalunya perquè reixi en l'obra enorme de passar a governar-se lliurement, i diríem que l'ordre públic ha d'ésser funció estrictament catalana. Que no direm quan l'autonomia de Catalunya ve encara amb un estat passional d'incomprensió, amb uns sectors numèricament respectables de les Corts Constituents que voten en contra, i que el dia de demà poden passar a governar, posant algun dels homes més hostils a Catalunya al Ministeri de la Governació de la República, disposat a fomentar el malestar a casa nostra, com tantes vegades amb la Monarquia l'anarquia hi era fomentada des dels mateixos Governos!

La Veu de Catalunya no és lleial amb els catalans que la llegeixen, en escamotejar-los que l'ordre públic és una funció autonòmica tan indispensable perquè Catalunya reixi com ho és la qüestió de finances, perquè compti amb mitjans per a desenvolupar-se, com ho és l'idioma, l'ensenyament i el dret.

Si les Corts Constituents ens infligissin l'agravi d'imposar-nos una llengua que no és la nostra materna, l'autonomia de l'article primer de l'Estatut ja no seria tal autonomia, i ens caldria continuar lluitant com abans, però podríem fins a cert punt desenvolupar les nostres activitats vers una Catalunya gran, àdhuc amb la traba d'una servitud idiomàtica imposada. Si les Corts Constituents acordessin que l'ordre públic ha d'estar en mans de l'Estat espanyol, que vol dir que en certs moments podria estar en mans dels enemics de Catalunya que encara hi tenim, no hi ha absolutament possibilitat de res. De res. No hi ha tal autonomia.

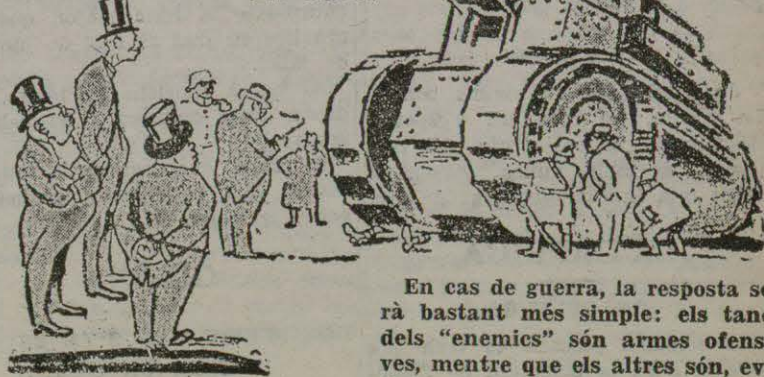
LA INTERVENCIO DE HOOVER

El President dels Estats Units adreçant-se als representants dels altres Estats en la qüestió del desarmament, té tot l'aire de l'home de seny que s'adreça a la quitxalla: — Què és això? Encara no us heu entès? Apa, apa! Això és ja així i així. — Sembla també (i no sols ho sembla, sinó que ho és) el creditor de seny que s'adreça a deutors arrauxats i descurosos: — Tants gemes per a no pagar i esteu llançant els diners en disbauxes catastròfiques! Prou! O feu bondat o us embargo tot d'una.

Hoover ha triat bé la seva hora, el moment en què els mateixos que del-

La Conferència del Desarmament no ha pogut posar-se d'acord sobre la qüestió, evidentment difícil, de saber si els tancs eren armes ofensives o defensives.

(Els diaris.)

En cas de guerra, la resposta serà bastant més simple: els tancs dels "enemics" són armes ofensives, mentre que els altres són, evidentment, defensives.

"Ulk.", Berlín.

xaven agonitzar la Conferència del desarmament volien fer néixer amb una gran salut la Conferència dels deutes. Però el fracàs o l'èxit d'aquesta Conferència és a les mans de Hoover, el qual, en lligar-la amb la del desarmament amb la seva proposta, s'ha decidit per una doble mort o una doble vida.

De fet, la proposta de Hoover, encara que adscrita a la qüestió de les armes, pertany verament a la qüestió dels diners. L'objecte perseguit principalment és l'estalvi. Però aquest estalvi (i ja és important d'estalviar diners en una cosa en què tots són ben mal despesos) exigeix un estalvi d'armes que farà minvar almenys quantitativament la probabilitat de les guerres.

El mèrit principal de la proposició americana és que treu aquests afers tan importants del pla de les vaguetats agradables per a portar-los a un terreny de concreta eficàcia pràctica. Alguns Estats podran dir (Franga i el Japó ja ho han dit més o menys dissimuladament) que els Estats Units plantegen la qüestió d'una manera completament favorable a la preponderància en armes que han adquirit durant la gran guerra. Es ben cert. Hoover ja un joc en què només pot guanyar. Però és difícil de creure que amb l'adopció d'un projecte de desarmament proporcional uniforme hi pugui perdre ningú. La proposta de Hoover ens farà veure, entre altres coses, quins són els nacionalismes que més s'oposen a la bona marxa del món.

A. B.